

Chci na škole víc lidí ze zemí východní Evropy

30.1.2016 Brněnský deník str. 6 Rozhovor na konci týdne

DOMINIKA VÁGNEROVÁ

Ředitel centra pro vzdělávání důstojníků na **Univerzitě obrany** v létě **nastoupí** jako děkan **vojenské školy NATO** v Římě. Před svým **nástupem** František Mičánek plánuje: ; ;

Brno – Deset měsíců v Bosně a Hercegovině, rok ve **Spojených státech amerických** a dva a půl roku v Římě. A nyní čeká třiapadesátiletého ředitele Centra bezpečnostních a **vojenskostrategických** studií **Univerzity obrany** v **Brně** Františka Mičánka další zahraniční pobyt. V pondělí jej zvolili zástupci členských států **Severoatlantické aliance** děkanem **vojenské školy NATO** v Římě, kde v roce 2009 studoval. „**Vojenský život** je pestrý. Sice jsem nikdy neplánoval se do Říma vrátit, ale v létě se tam s manželkou na tři roky přestěhujeme,“ konstatuje brigádní **generál** v záloze.

* Vystudoval jste na vysoké škole elektrotechnologie. Proč jste se rozhodl **vstoupit** do **armády**?

K útvaru jsem **nastoupil** v roce 1988, když jsem byl čerstvě ženatý. Předtím jsem pracoval jako nový inženýr na vývojovém oddělení v Metře Blansko. Výplatu jsem měl asi čtrnáct set korun. Když jsem přešel k **vojákům**, tak to bylo přes tři tisíce. To už byly pro rodinu pěkné peníze. Takže řešení sociální situace.

* V **armádě** jste strávil šestadvacet let. Stěhoval jste se za prací často?

Začínal jsem v Bzenci, později pracoval v Mikulově, v **Hranicích** na Moravě, v **Žatci** a v Praze. Většinu času jsem za prací dojížděl. V roce 1998 jsem odjel na desetiměsíční misi **NATO** do Bosny a Hercegoviny. Tam jsem byl bez rodiny, jinak mám velké štěstí, že mě vždy podporovala a pomáhala. Rok jsme bydleli ve **Spojených státech** a asi dva a půl roku v Itálii.

* V roce 2012 vás prezident **Václav Klaus** **jmenoval generálem**. Proč jste rok po tom odešel do civilu?

Cítil jsem se unavený a zároveň jsem chtěl ještě zkusit něco jiného. Využil jsem příležitosti při reorganizaci **armády** a svlékl uniformu. Dostal jsem nabídku od rektora **Univerzity obrany** v **Brně**. Celou svou profesní kariéru jsem měl blízko k pedagogické činnosti, bavilo mě ne poučovat, ale věci vysvětlovat. Jako ředitel Centra bezpečnostních a **vojenskostrategických** studií pracuji už tři roky.

* Na co se centrum **specializuje**?

Hlavní předmět činnosti je věda, výzkum a inovace v oblastech bezpečnostní a obranné politiky. Organizujeme také kurzy celoživotního vzdělávání pro **vojenské profesionály**. Je statisticky dokázané, že po pěti **letech** ztratí kontakt s vývojem a potřebují doplnit poznatky. Navíc mají různé **specializace** a odbornosti, takže si předávají zkušenosti mezi sebou.

* Jak vzpomínáte na své studium na **vojenské škole NATO** v Římě?

V Římě jsem strávil dva a půl roku a byla to perfektní zkušenost. Pořádají kurzy nejen pro důstojníky, ale i civilní zaměstnance třeba z **ministerstva** vnitra nebo zahraničních věcí. Za dobu strávenou v Římě jsem navázal kontakty s lidmi z různých zemí. Pokud někoho znáte osobně, tak to hodně pomůže například při řešení **mezinárodních** krizí. Napůl roku jsem si nejprve vyzkoušel, jaké je být studentem a pak jsem dva roky pracoval jako mentor.

* Co je náplní práce mentora?

V kurzech bývá osmdesát až sto lidí, kteří jsou rozdělení zhruba na desetičlenné seminární skupiny. Každá má svého mentora, který se stará o program a současně sleduje a hodnotí studenty. Na **seminářích** jsem si o studentech dělal poznámky. Sledoval, na co se ptají, jestli se o danou problematiku zajímají a přemýšlejí o ní, zda skutečně prostudovali povinnou a doporučenou literaturu. Hodnocení je tam hodně přísné.

* V pondělí vás **Vojenský výbor NATO** zvolil děkanem školy. Proč jste se rozhodl kandidovat?

Když **generál Petr Pavel** odcházel z funkce **náčelníka generálního štábu** do **Bruselu**, přišel za mnou na rozlučkovém večírku. **Velitel** školy **generálmajor** Janusz Bojarski se ho ptal, jestli nevím o někom na pozici příštího děkana. Doporučil mu mě a hned se zeptal, jestli bych měl zájem. Od té doby jsem nad tím přemýšlel.

* Jak vypadalo výběrové řízení na takovou pozici?

Vyhlásili ho loni na konci prosince. Škola měla vysoké požadavky. Chtěli, aby měl kandidát politicko**vojenské zkušenosti** z **mezinárodních** misí i národních organizací na strategickém stupni řízení. Také chtěli znalost jednoho, lépe však dvou cizích jazyků.

* Přihlásil jste se jen vy. Bylo jasné, že vás přijmou?

Nebylo vyhráno. Kdybych nesplňoval většinu požadavků, mohl nominační výbor řízení zrušit. Bylo to zvláštní, nemám rád situace, kde se člověk uchází o pozici sám. Přemýšlel jsem, proč se nikdo jiný nepřihlásil. Problém byl zřejmě v tom, že požadavky na znalosti a praxi jsou skutečně vysoké. Do poslední chvíle před zvolením jsem byl opatrný. Mou nominaci musela odsouhlasit většina z osmdvaceti členských států v neveřejném hlasování.

* Kdy do Říma **nastoupíte**?

Za **velitelem** školy Bojarskim přijedu začátkem března. Představí mě štábu školy a probereme další podrobnosti. **Nastoupím** zřejmě v červnu nebo červenci.

* Co bude náplň vaší práce?

Děkan je zástupce **velitele** a odpovídá za metody a formy výuky. Řídí mentory, připravuje materiály pro výuku a domlouvá lektory ze zahraničí. Řídí také vědecký odbor, kde jsou politologové, sociologové a další experti z celého **NATO** a partnerských zemí. Ti se zabývají **bezpečnostní situací** a zpracovávají různé analýzy a výhledy.

* Plánujete už teď nějaké změny?

Ještě je brzo, nejdřív se musím s funkcí seznámit. Studoval jsem tam před pěti lety a teď může být vše úplně jinak. Škola sleduje nejnovější trendy. Jediné, co vím, že chci změnit, je kvalita mentorů. Důležité je, aby to byli absolventi kurzů školy, ovládali dobře cizí jazyky a byli uznávanými odborníky. Chci také, aby se tam začali více objevovat lidé ze střední a východní Evropy v roli **přednášejících**.

* Proč je to důležité?

Krásně je to vidět na reakcích na současnou migrační vlnu. Západní Evropa velmi často nerozumí, proč jsme tak xenofobní, nedokáže pochopit, proč některé otázky řešíme tak, jak řešíme. A my jí to nedokážeme vysvětlit. Lidé se chovají a myslí na základě historických zkušeností. Dlouho jsme byli za železnou oponou a lidé neměli možnost se přizpůsobit střetu kultur. Nikdy jsme neměli žádné kolonie, v moderní historii Evropy jsme nikdy nezastávali rozhodující postavení a naše politická kultura má daleko k ideálnímu stavu.

* Jaký máte názor na migrační vlnu vy?

V osmnáctém a devatenáctém století Evropa kolonizovala svět a teď se věci obracejí. Migrační vlny jsou přirozené a byly tu pořád. Dění na Blízkém východě není nic jiného než překreslování současné mapy regionu a možná vznik nových států.

* Co s lidmi, kteří z Blízkého východu a dalších zemí migrují do Evropy?

S lidmi, kteří utíkají z válečných oblastí a chtějí začít nový život, nebývají problémy. Ty nastávají, pokud nejsou dostatečně integrovaní a společnost je vyřadí. Pak začnou vytvářet komunity a radikalizují

še. Celý proces je otázka generací. Projeví se to většinou ve třetí nebo čtvrté generaci, příklad je třeba Španělsko nebo Velká Británie. Lidé tam žijí a mají občanství, ale nejsou spokojeni se svým místem ve společnosti. Pokud přijmeme tyto lidi, tak je musíme začít cíleně a okamžitě asimilovat do společnosti.

* Je podle vás účinná současná **obrana hranic**?

Problém nastává už podstatně dříve, když se čln dotkne vodní hladiny v Egejském nebo Středozemním moři. Představte si, že se ze dne na den, tak jak to bylo v Řecku nebo **Slovinsku**, za **hranicemi** objeví tři sta lidí, druhý den tisíc a za týden deset tisíc. Ty lidi za **hranicí** neudržíte. Jestli se nepodaří donutit **Turecko**, případně státy v severní Africe, aby lidi do Evropy nepouštěly, vlna bude pokračovat. I tím, jak se který stát chová a jakou rozehrává hru, se kromě výuky zabývám na **Univerzitě obrany**.

* Rok jste strávil ve **Spojených státech amerických**. Jací jsou podle vás **Američané**?

Mají poměrně malé povědomí o okolním světě. Hlavním tématem ve zprávách je Amerika a výjimečně se objeví něco o Austrálii nebo Velké Británii. Bylo to pro mě strašně stresující, když jsem neměl přístup k informacím, na který jsem byl zvyklý z domova. Televizi jsem proto moc nesledoval. Běžní **Američané** se starají hlavně o svou práci, daně a **americký** fotbal. Pro moje děti bylo dobré, že dostaly možnost srovnání naší a **americké** kultury.

* Znají **Američani Česko**?

Stalo se mi několikrát, že když se mě ptali, odkud pocházím a já řekl, že z **České republiky**, tak mysleli Čečensko. Pokud jsem chtěl ukázat republiku na mapě, musel jsem nejprve označit pozici Německa. Moje děti chodily do normální veřejné školy v Alabamě a mě vždy zajímalo, co se tam učí. Utkvělo mi v paměti, když jsem se díval do učebnice zeměpisu na kapitolu o **České republice**. Byla asi na půl strany, jenom **základní** informace a byla tam fotka z jakési romské vesnice. Moc do smíchu mi nebylo.

* Jak jste se ke studiu v **USA** dostal?

Nejsem úplně jednoduchý podřízený, neustále mám nějaké nápady a chci něco měnit nebo něco kritizují. Když jsem pracoval na **generálním štábu** v Praze a dokončili jsme s kolegy koncepci rozvoje **protiletadlového raketového vojska**, přišel jsem jeden den za svým nadřízeným **generálem** Jaroslavem Kolkusem a požádal ho, zda by mě neposlal do školy v zahraničí. A on mne skutečně několik měsíců **nato** navrhl na válečnou školu **letectva**. Kdybych ale neodvedl dobrou práci na tom plánu, neudělal by to.

* Vaše první zahraniční zkušenost byla mise v Bosně a Hercegovině. Jaké to bylo?

Dostal jsem se do bývalé válečné zóny, a i když už byl v té době v zemi mír, bylo na každém kroku vidět, čeho jsou lidé schopní. Pracoval jsem jako styčný důstojník britské divize. Mí kolegové byli i Australané, **Belgičané**, Novozélandčané, Italové nebo **Američané**. Zlepšil jsem se v angličtině a naučil se pracovat v **mezinárodním štábu**. Je to cenná zkušenost, na které jsem pak později mohl stavět.